

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 01400

DER KENIG FUN YEHUDAH

Sholem Asch

*Permanent preservation of this book was made possible
by Brett and Judy Blatter
in memory of Max and Frieda Blatter*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

שול-ביבליאטעק

№ 34

ש ל ם א ש

דער קעניג פון יהודה

(פֿון דער סעריע „נביאים“)

פֿאַרלאַג „קולטור-ליגע“, ווארשע

געדרוקט אין 1000 עקזעמפלארן הארשע 1924
דריקעריי "די העלטי" נאָואָליפיע 7
SZ. ASZ — Der Kenig Fun Jehuda
Druk., „Di Welt“ Warszawa Nowolipie 7

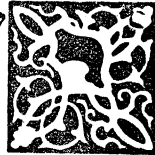

דער קעניג פון יהודה

(פון דער סעריע „נביאים“)

שראל האָט זיך אָפּגעטיילט פון יהודה און
האָט זיך געמאַכט אַ באַזונדערן קעניג איבער
זיך — ירבעם.

און דער קעניג ירבעם האָט מורא געהאַט,
אַז דאָס פּאָלק וועט אויפגיין קיין ירושלים אויף יום־טוב, ווי
גאָט האָט געבאָטן, און וועט זען דאָס בית־המקדש, וואָס
שלמה האָט זיי אויפגעשטעלט, און דודס טורעם מיט די
גאָלדענע פּאַנצערס פון די גבורים, וואָס הענגען אויף אים,
און וועלן הערן די לויים געזאַנג אין בית־המקדש־הויף, —
וועלן זיי זיך פאַרבענקען נאָך דודס הויז און רחבעמען ווידער
איבער זיך פאַר אַ קעניג מאַכן — האָט ער געלאָזט צוויי
גאָלדענע קעלבער מאַכן, איינעם אויפגעשטעלט אין דן, און
דעם צווייטן אין בית־אל און געזאַגט: דאָס איז דיין גאָט,
ישראל, וואָס האָט דיך פון מצרים באַפרייט, אים דינען, אַזוי
ווי עס שטייט אַלץ אויפגעשריבן אין דער הייליקער שריפט.
און אויסגעקליבן האָט ער פאַר זיינע קעלבער כהנים
פון פּראָסטן פּאָלק, וואָרים קיין פּאַסנדע האָט ער נישט

געפינען. אלע פהנים זענען געווען אין ירושלים, און וואָס פאַר אַ מיטל ער האָט נישט אָנגעווענדעט, אז ער זאָגט עפעס אַראָפּקריגן אָן אָרנטלעכן כּהן פאַר זיינע קעלבער, האָט נישט געהאַלפּן. די פּהנים האָבן נישט געוואָלט קומען און פּשיטא שוין נביאים.

דאָס פּאָלק איז אָבער געוואוינט געווען צו געניטע פּהנים און נאָך מער צו הייליקע שטרענגע נביאים, וועלכע האָבן דאָס פּאָלק געשטראָפּט און קיינעם נישט נושא-פנים געווען, אַפילו דעם קעניג נישט, וואָס האָבן וואונדער גע-וויון און פאַרציילט פֿון גאָט, און דאָס פּאָלק האָט אָנגע-הויבן צו בענקען צוריק נאָך ירושלים.

עפעס האָט ער יאָ געהאַט אַ פאַר נביאימלעך, וועלכע האָבן זיך אויסגעלערנט אַביסל פשוף מאַכן פון די בני-נוב, נאָר זיי האָבן בלויז געקאָנט קליינע מופתימלעך באַווייזן, ווי וואַסער און בלוט פאַרקערן, אָבער רעכטע מופתים האָבן זיי נישט געוואוסט, און דאָס פּאָלק האָט צו זיי קיין צוטרוי נישט געהאַט.

נון איז אָנגעקומען אַ געטלעכער מאַן פון יהודה מיט גאָטס וואָרט קיין בית-אל, און דער קעניג ירבעם שטייט פונקט אַליין אויפן מזבח אין זיין רעזידענץ-שטאָט און דעמפּט פאַר דעם גאָלדענעם קאַלב געווירצן.

און דער געטלעכער מאַן רייסט זיך אַריין צווישן עלם. וואָס שטייט אַרום מזבח, קומט צו פאַרן קעניג און רופט צום מזבח! מזבח! מזבח! עס וועט קומען אַ טאָג און אַ זון פֿון דודס הויז וועט שעכטן אויף דיר די פּהנים, וואָס אפּפערן פֿאַר דיר, און וועט פאַרברענען זייערע ביי-נער אויף דיר. און מיין צייכן איז: דער מזבח וועט צע-שפּאַלטן ווערן, און דאָס אַש וועט זיך אויסשיטן.

און זע, דער מזבח ווערט צעשפאלטן, און דאָס אַש
שיט זיך אויס אין זיינע לעכער.

דער קעניג האָט באַלד פאַרשטאַנען, אַז דאָס איז אַן
אַמתער נביא, אַ ריכטיקער ירושלים-נביא און אַזאַ נביא,
אַז ער וואָלט געקריגן פאַר זיינע געטער, וואָלט ער גע-
קאַנט צוציען דאָס גאַנצע פּאָלק צו זיך, און דאָס פּאָלק
וואָלט שוין נישט געווען געבענקט נאָך ירושלים, און
וואָלט זיך שוין מער נישט אַרויסגעגנבעט פון זיינע גרע-
נעצן, צו קומען קיין ירושלים, ווי זיי פלעגן עס טאָן.

און דער קעניג האָט באַשטימט ביי זיך, אַז וואָס דער
נביא זאָל אים נישט קאָסטן, זאָל ער אים דאָך אויפהאַלטן
פאַר זיינע געטער. ✓

זאָגט דער קעניג אַזוי צום נביא :

— מיין גוטער נביא ! איך זע, אַז דו ביסט טאַקע אַן
אַמתער נביא, וואָס דו קאָנסט גרויסע מופתים מאַכן. ווייסטו
וואָס, איך וויל דיך אויסהאַלטן פאַר מיינע געטער, איך
וויל דיר גוט באַלוינען, אַלע פיסלעך און לונגען פון די
קרבות, וואָס מען וועט ברענגען פאַר די געטער, וועלן
געהערן צו דיר, אַ טייל פון די נדבות, און וואָס טויג דיר
צוריקגיין קיין ירושלים, דאָרט זענען דאָ אַ סך נביאים
אַחוץ דיר, דו ביסט אַודאי דער קלענסטער פון זיי. בלייב
דאָ איבער ביי אונז, וועסטו דאָ זיין דער גרעסטער נביא.

נאָר דער נביא ענטפערט אַזוי :

— אפילו ווען דו וועסט מיר געבן פולע שטובן מיט
גאָלד, אַ האַלב פון דיין הויז, וועל איך אויך נישט טוישן
ירושלים אויף דיין בית-אל, און דאָס בית-המקדש — אויף
דיין גאָלדענעם קאַלב.

און דער קעניג טראכט זיך אזוי: איז הארט ביי זיך,
מען דארף אים אביסל ווייכער מאכן.

פאלט ער אויף א פלאץ און זאגט אזוי:

— געטלעכער נביא! דיינע ווערטער האָפן מיר גערירט,
און איך וויל טאקע אָנהויבן תשובה טאָן צו גאָט, און איך
וויל אין דיר ערן גאָט, לאָמיר דיך מכבד זיין מיט מיינע
בעסטע מאַכלים, מיט מיינע שענסטע חפצים. קום אונטער
דעם באַלקן פון מיין דאָך, וואָש דיינע פיס און עס פון דעם
ברויט, וואָס איך וועל פאַרבאַרייטן פאַר דיר, זאָלן זען אלע
אַלטע און חשובע לייט פון ישראל, ווי דער קעניג איז מכבד
און ערט דעם נביא פון גאָט.

נאָר דער נביא האָט געזען, אַז זיינע ווערטער האָפן
דעם קעניג גערירט, האָט עס אים אין האַרץ געפרייט און
ער האָט שוין גערעדט צום קעניג מיט אַ מילדן קול:

— מיך פרייט זייער, וואָס מיינע ווערטער האָפן דיך
גערירט, און דו הויבסט אָן תשובה צו טאָן. זאָל דיר גאָט
ביישטיין און מוחל זיין דיר דיינע חטאים. נאָר עסן מיט דיר
קאָן איך נישט, און אָפקערן הינטער דיין באַלקן טאָר איך
איך נישט, ווייל גאָט האָט מיר אָנגעזאָגט: „דו זאָלסט נישט
עסן קיין ברויט אויף דעם אָרט, און זאָלסט נישט טרינקען
קיין וואַסער אויף דעם אָרט און זאָלסט נישט צוריק אַרויס-
גיין פון שטאָט אויף דעמזעלפן וועג, מיט וועלכן דו ביסט
אַריינגעגאַנגען“, און גאָט ווידערשפעניקן קאָן איך נישט.

און דער נביא איז איינזאַם אַרויסגעגאַנגען פון שטאָט,
פון קיינעם נישט באַגלייט, פון קיינעם גאַרנישט גענאָסן,
דורך אַ באַהאַלטענעם וועג אַוועק פון שטאָט.

און געגאַנגען איז ער אויפן וועג פריילעך, מיט אַ לייכט
האַרץ און מיט אַ גוט געמיט. אַט האָט ער גאַטס שליחות גע-

טאָן: געקומען אין שטאָט, געזאָגט דעם קעניג דעם אמת אין פנים אַריין, און דער קעניג איז גערירט געוואָרן פון זיין נביאות און טוט תשובה צו גאָט.

און גאַרנישט האָט ער דערפאַר גענומען, אפילו קיין לעק וואסער, אפילו קיין ביסן ברויט.

הונגעריק איז ער געווען, און זיין וועג-טאָרבע איז ליידיק געווען, און קיין חפץ האָט ער ביי זיך נישט געהאט, נאָר דאָס האָט אים נאָך מער באַפרידיקט: געטאָן גאָטס שליחות און גאַרנישט דערפאַר גענומען — האָט ער זיך געזעצט אויף אַ שטיין אַפרוען.

און דאָס פאָלק, וואָס איז אַרום דעם מזבח געשטאַנען און האָט געזען דעם נביאס מופת און געהערט דעם נביאס וואָרט, האָט אונטער אַנדערער צו מורמלען אָנגעהויבן: אָט דאָס איז מיר אַ נביא, געזאָגט דעם קעניג דעם אמת אין פנים, קיין באַלוינונג דערפאַר נישט געוואָלט נעמען. וואָס דען, אונזערע נביאים? ...

— ברויט-פרעסער זענען זיי נאָר, — האָט איינער פון דער מחנה געזאָגט.

— אַראָפּצוגנבענען פון די בעסטע חלָקים, דאָס קאָנען זיי, — האָט אַ צווייטער געברומט.

און אַ זון פון אַן אַלטן נביא, וואָס איז געווען אין שטאָט, איז דערביי געשטאַנען און האָט צוגעזען אַלץ, וואָס דער נביא האָט געטאָן און גערעדט, איז ער אַהיים געגאַנגען צום פאָטער, אַ נביאלע דאָרט עפעס, האָט זיך שוין באַלד רויק זיינע יאָרן אויסגעלעבט אויף דעם נייעם פלאַץ אין בית-אל — האָט זיך אויף דער עלטער אַוועקגעזעצט אין דער היים, הינטער זיין פייגנבוים און פינשטאַק אויפרוען

און האָט געלעבט פון דעם, וואָס ער האָט אָנגעקליבן אין די גוטע צייטן.

און דער זון קומט דאָ אַהיים און וואַרפט אַ וואָרט אונטער זיך :

— דאָס איז אַ נביא ! דאָס ווייס איך איז אַ נביא !

— וואָס אַ נביא ? — פּרעגט דער אַלטער, וועלכער איז געווען זייער אויפפאַסנד אויף דעם וואָרט „נביא“.

— איז געקומען אַ נביא פון יהודה, איז צו צום מלך, אים די עברות אין פנים געזאָגט, דעם מזבח אויף צווייען געשפּאַלטן, דאָס אַש אויסגעשיט און דעם מלך די האַנט פאַרדאַרט, נישט קיין עסן, נישט קיין טרינקען. דער מלך וויל אים די מתנות באַשענקען, וויל פאַרן כהן-גדול מאַכן — ער כאַפט די טאָרבע און אַרויס פון שטאָט. . .

— אַ נביא, מיינס אַ חבר, איניינעם אין ירושלים אין איין הייל געווען באַהאַלטן. איניינעם ביי אחיה השלונאי תורה געלערנט, אַודאי, ווי הייסט — זאָגט דער אַלטער, וועלכן די גבורות פון דעם נביא האָבן אויפגערודערט — אַודאי, מיר וועלן זיי ווייזן, די קעניגן, זיי ווילן נישט גאָטס וואָרט הערן — שטרעקן וועט מען זיי מיט דער האַרבסטער שטרעקן. „און גאָט האָט געזאָגט צו מיר אזוי“ — הויבט אָן דער אַלטער פּלוצלינג מיט אַ נביאישן טאָן — דעם רייטוואָגן שפּאַנט מיר איין, העי, יינגען, דעם רייט-וואָגן ! — פאַרגעסט פּלוצלינג דער אַלטער, וואָס גאָט האָט אים געזאָגט, — לאַזט מיך מיין חבר, דעם נביא, נאַכלויפן, אונטער מיין דאָך אים פּרענגען, דאָס פעטסטע קאַלב שעכט מיר. העי, יינגען ! נאָכן נביא, וואָס הייסט, ווי דען ! מיר וועלן זיי ווייזן די מלכים.

די יינגען האָבן אים דעם רייטוואָגן געשפּאַנט, דער
נביא האָט זיך אַרויפגעזעצט און דער מוילאייזל האָט אים
אויף דעם וועג געפירט, אין וועלכן דער נביא פון גאָט איז
געגאַנגען.

דער נביא פון גאָט איז נאָך אַלץ געזעסן אויפן שטיין,
ביי אַ קוואַל וואַסער, צופרידן אין זיך, וואָס זיין שליחות
האָט זיך אים אַזוי איינגעגעבן, און האָט זיך דערווייל גע-
טראַכט: דאָך נישט אַזאָ זינדיקע שטאַט דאָס בית-אל, עס
האָט אַ ווייך האַרץ פאַר גאָטס וואָרט, האָט הנאה פון נביאס
מוסר. נאָר לענגער בלייבן האָט מען נישט געטאַרט, גאָט
האָט נישט געהייסן.

„זאָלסט נישט עסן קיין פרויט און זאָלסט נישט טריינ-
קען קיין וואַסער אויף דעם אָרט“ — האָט גאָט געזאָגט,
קרעכצט דער נביא.

אין דעם קומט אָן דעם אַלטן נביאס רייטוואָגן און
שטעלט זיך אָפּ:

— דאָס ביסטו דער נביא פון יהודה, געקומען מיט
גאָטס וואָרט, געשיקט צו ירבעם?

— דאָס בין איך! — זאָגט דער נביא.

— און וואָס גאָט האָט דיר געזאָגט, אַז דו זאָלסט נישט
עסן קיין פרויט און נישט טריינקען קיין וואַסער אויף דעם
אָרט? — זאָגט דער אַלטער אין איין אָטעם.

— יאָ, דערזעלבער.

— אויב אַזוי, טאָ זען זיך שוין אין מיין רייטוואָגן און
פאַר מיט מיר אין שטאַט אַריין. גאָט האָט זיך צו מיר באַוויזן
און געזאָגט: „לויף אים נאָך, ברענג אים אין שטוב אַריין
און גיב אים פרויט, און גיב אים וואַסער.“ אוי, קוים דין

דערכאפט, — אָטעמט שווער אָפּ דער אַלטער, — גאָטס באַ-
פעל צו דערפילן.

— און ווער ביסטו דען? — פרעגט דער נביא.

— אויך אזא נביא, ווי דו. איך האָב גענוג געשטראָפּט,
גענוג גערעדט, מען האָט מיך נישט געוואָלט פּאָלגן, אָט
וועלן זיי האָבן דערפאַר.

-- א נביא פון גאָט? — פרעגט נאָך דער אמתער נביא
איבער מיט אַביסל חשד.

פרעג נישט, חבר; אויך אזא נביא ווי דו; דאָס גאַנצע
פּאָלק אין טויער ווייסט עס. אָט פרעג זיי, — ווייזט ער אויף
די אַרומיקע. — העי, גענוג אייך געוואָרנט, ווענדעט ער זיך
צום עולם — נישט געזאָגט, איר זאָלט תשובה טאָן? אָט וועט
איר האָבן פאַר דאָס אייעריקע. שוין זיבעציק יאָר אויף מיין
גרויען קאָפּ — זאָגט ער צום נביא — ווי איך בין א נביא;
נאָך נתן הנביא געקענט, און מיט אחיה השלוני פרידער גע-
ווען. אייניגעם מיט אים דעם נייעם מלבוש אויף ירבעמען
צעריסן, אחיה האָט אים געגעבן די צען חלקים, און איך האָב
געבראַכט די צוויי געפליבענע חלקים צו רחבעמען. הרגענען
האָט ער מיך געוואָלט, בין איך פון אים אַנטלאָפּן.

— האָט דיר געזאָגט, אז דו זאָלסט מיך צוריק אין
שטאָט ברענגען, און עסן מיר געבן? א וואונדער, עפעס
מיר האָט ער גאָרנישט געזאָגט דערפון, — זאָגט דער נביא.

— געזאָגט מיר: גיי, לויף אים נאָך, ער איז הונגעריק
און דורשטיק, און איך האָב אים נישט געהייסן עסן און
טרינקען אויף דעם אָרט, ברענג אים צו דיר — זאָגט ער, דו
וועסט אים טרעפן אויפן וועג, הינטער דער אלה. הא, דו
ביסט טאָקע געזעסן הינטער דער אלה.

— אודאי מיך געוואָלט אויספּריוון — זאָגט דער נביא פאַר זיך — גאָט, אויב איך וועל נישט עובר זיין אויף זיין באַפעל, נישט צונעמען קיין לויך פאַר מיין שליחות. צוליב דעם האָט ער מיר נישט געהייסן עסן, נישט טרינקען אויף דעם אָרט, — טרייסט זיך דער נביא, וועלכער איז געווען הונגעריק און דורשטיק. — אָ, ניין! איך וועל נישט עובר זיין דיין באַפעל, טאַטע אין הימל, — זאָגט דער נביא, אַרױפּגייענדיק אויפן אַלטנס רייטוואָגן, — דעריבער האָט ער מיר נישט געלאָזט זאָגן, נאָר ער האָט דיר אָנגעזאָגט, פּדי צו ווייזן מיר, אַז ער געדענקט אָן מיר. ער ווייס גאַנץ גוט, אַז איך בין הונגעריק און דורשטיק.

— מיר וועלן זיי ווייזן, די מלכים, — האָט דער אַלטער נביא געזאָגט, — מיר וועלן זיי שוין ווייזן, וואָס אַ נביא הייסט, און וואָס עס הייסט אין גאָט ווידערשפעניקן, מזבחות זיך אַליין מאַכן, קרבנות זיך אַליין מקריב זיין, מיר וועלן זיי שוין ווייזן, — האָט דער אַלטער הויך געשריגן מיט קוראָזש און האָט דעם נביא אין שטאַט אַריינגעבראַכט.

דעם נביא אין שטאַט אַריינגעבראַכט, איז אים די גאַנצע שטאַט נאָכגעלאָפּן. די הייזער האָט מען איבערגעלאָזט אַליין, די מוטערס האָבן די קינדער אויף די הענט גענומען און נאָכן נביא געגאַנגען, און די פּהנים האָבן דאָס גאַלדענע קאַלב אין זייער מקדש איבערגעלאָזט און נאָך דעם נביא נאָכגעגאַנגען. דערווייל האָבן טאַקע דעם פאַלשן נביאס זיין דאָס פעטסטע „געדריטלטע“ קאַלב געשאַכטן, דעם טיש אונטער אַ לינדבוים געגרייט, ברויט דערלאַנגט, זאָלן דערלאַנגט, און דאָס פעטע קאַלב אויפגעגעבן.

דער שטאַט-נביא האָט זיין גאַסט וואַסער דערלאַנגט, האָט אים די פּיס געוואָשן און אים דעם אָנגעזעענסטן אָרט

אָנגעפֿיטן, אַליין האָט ער זיך אונטער דעם בריים געשטעלט
אים צו באַדינען.

זענען אָנגעקומען די פּאַרנעמסטע בעל־בתיים פון
שטאָט, דעם נביא מתנות געבראַכט; איינער אַ גאַלדענע
קרוג, דער צווייטער אַ גוטן אונטערטעניקן אייזל. דער
אַלטער נביא האָט די מתנות פאַר זיין חבר צוגענומען,
דערפֿיי זאָגנדיק צו די חשובים אזוי: — האָב איך דען אייך
נישט גענוג געשטראַפּט, האָב איך אייך דען נישט געזאָגט:
טוט תשובה, פֿל זמן עס איז נאָך צייט! איר האָט מיך נישט
געוואָלט פּאַלגן. וויי, אוי וויי געשריגן!... — האָט דער
אַלטער זיך די האָר פון קאַפּ געריסן. דער נביא, עסנדיק
רויך זיין ביסן ברויט, בויגט איבער דעם קאַפּ צו אים און
שאַקלט אים מיט מיטן קאַפּ.

עס קומט אָן אַ ידענע מיט אַ קראַנק קינד אויף דער
האַנט, שטרעקט אויס די האַנט צום נביא:

— גאָטס פּריינט, האָב רחמנות אויף דיין דינסט, און
הייל איר איינציק קינד. איך האָב נישט מער ווי פינף טעפּ
האַניק אין דער שטוב, וועל איך זיי דיר אַוועקגעבן.

און דער אַלטער שטאַט-נביא גייט פֿלוצלינג צו צו
זיין חבר פון יהודה און זאָגט צו אים:

— שלאָג מיך, חבר, שלאָג מיך, פּריינט, וואַרים גאָט
האַט געהייסן, אַז דו זאָלסט מיך שלאָגן.

און דער נביא האָט אים מיטן לעפל, וואָס ער האָט
געהאַלטן אין האַנט, געגעבן עטלעכע קלעפּ אויף דער
פֿלייצע.

און דער אַלטער שטאַט-נביא דרייט זיך אויס צו דער
ידענע מיטן קראַנקן קינד און זאָגט אזוי:

- „אזוי ווי אַ חבר שלאַגט אַ חבר, און אזוי ווי אַ פריינט שלאַגט אַ פריינט, אזוי וועל איך אייך שלאַגן; עס איז נישטאָ קיין רחמים היינט ביי מיר“, זאָגט גאָט.

און דער נביא דרייט אום דעם קאָפּ, מיטן ביסן אין מויל און שאַקלט צו: — אזוי איז עס, אזוי. . .

אין דער שטאָט אָבער איז וואָס אַמאָל מער פאַר-שפרייט געוואָרן די ידיעה, אַז דער נביא פון יהודה, וואָס איז געקומען אין שטאָט אַריין און אזוינע מופתים באַוויזן, און דעם מלך אין פנים דעם אמת געזאָגט — איז ווידער צוריק אין שטאָט אַריינגעקומען און שטייט איין ביים שטאָט-נביא, און ער עסט דאָרט ברויט, און ער נעמט צו נדבות און זאָגט דאָרט נביאות: — האָבן זיי יעדערער אים געבראַכט מתנות און געקומען צו אים, טיכער אים אויסגעשפרייט, און גאָלד און זילבער אים אַנידערגעלייגט, און צו אים די הענט אויסגעשטרעקט נאָך ישועה. און דער אַלטער שטאָט-נביא שטייט אַלץ און שטראַפּט, און שטראַפּט.

האָט דאָס זיין נביאיש האַרץ גערירט, אין יהודה איז ער געווען דער קלענסטער, קיינער האָט זיך אויף אים נישט אומגעקוקט, אַלע גייען נאָך אַחיה השלונני, און דאָ איז ער דער גרעסטער, דאָס פאָלק גייט אים נאָך, און ברענגט אים מתנות און שפרייט אויס די הענט צו אים. עס איז גאַרנישט אזאָ שלעכט פאָלק, ווי ער האָט געמיינט; האָט ליב גאָטס וואָרט און איז מכבד דעם נביא.

און דער אַלטער שטאָט-נביא שטייט אַלץ און שטראַפּט, און שטראַפּט, רופט ער זיך אָן:

— נו, פאַרפאַלן איז נאָך נישט, אויף אַלץ איז דאָ אַן עצה, קיינמאָל איז ביי גאָט נישט צו שפעט. תשובה דאַרף מען טאָן, וועט אייך גאָט מוחל זיין!

און דער אַלטער נביא נאָך אים :

— דאָס וואָס איך האָב אייך שטענדיק געזאָגט,
תשובה איז תשובה ! מיט תשובה קאָנסטו אַלץ מאַכן.

און די בעלי-בתים וואָס זענען דאָרט געווען, קוקן
זיך איבער איינער צוב צווייטן און זאָגן אין דער שטיל,
וויזנדיק אויפן נביא :

— אָט איז אַ נביא, אָט איז גאָטס אַ שליח, מיט איין
האַנט שלאָגט ער דיך, מיט דער צווייטער — טרייסט ער דיך.

און דער נביא זאָגט ווייטער :

— גאָט איז אַ אַל רחום וחנוּן, און ווען מען בעט
צו אים — הערט ער, ווען מען טוט תשובה, איז ער
מוחל ! אַ דערבאַרעמדיקער גאָט איז ער, אַ גוטער גאָט.

— אַ דערבאַרעמדיקער גאָט איז ער, — שרייט נאָך
דער שטאָט-נביא. — הערט, ישראל, הערט, וואָס גאָט
לאָזט אייך זאָגן : „אַ דערבאַרעמיקער גאָט בין איך דיר,
און אַז דו וועסט מיך רופן, וועל איך דיר הערן, און אַז
דו וועסט תשובה טאָן צו מיר, וועל איך דיר מוחל זיין.“

— אַ אויסדערוועלט קינד ביזטו מיר, ישראל, זאָגט
גאָט, — הויבט אָן מיט זיין טאָן אונזער נביא. — און
זענען דען נישט מיינע פריינט, אַברהם, יצחק און
יעקב געווען דינע עלטערן ? און משה, מיין טייערער
קנעכט, איז דען נישט געגאַנגען פאַר דיר ? גאָט האָט
דיך אויסגעוועלט, ישראל.

— אַ אויסדערוועלט קינד זענען מיר, — זאָגן די
בעלי-בתים איינער צום צווייטן, און טרערן ווייזן זיך אין
זייערע אויגן, און רוקן זיך נענטער צום נביא, און וואַרע-
מער ווערט זיי. — אַ אויסדערוועלט קינד, און אַברהם,

יצחק און יעקב זענען געוועזן אונזערע עלטערן, אן אויס-
דערוויילט קינד, ישראל... .

און א בעל-הבית פון דאָרט, מיט טרערן אין די
אויגן, גייט צו צום נביא (האַלט זיך אַביסל צוריק), און
מיט אַ פאַרכריפעט קול זאָגט ער :

- טייערער נביא, גוטער נביא, אן אויסדערוויילט קינד
זענען מיר פאַר גאָט. מיין ברודער ביסטו, מיין פאָטער
ביסטו ; דיין קנעכט האָט היינט די וויינטרויבן אין קעל-
טער געטראָגן, דעם וויין אין די פעסער געבראַכט, לאָז
דיין קנעכט דעם וויין דאָ אויפן טיש ברענגען, און לאָז
דאָס פאָלק זיך פרייען מיט דיר. אן אויסדערוויילט קינד
זענען מיר צו גאָט, אַ, טייערער נביא ! אַ, גוטער נביא !
און אַ צווייטער בעל-הבית מיט אַ כליפענדיק קול
איז צוגעפאלן צום נביא :

- הייליקער נביא, געטלעכער נביא ! גערעדט האָסטו
היינט צום האַרץ פון דייע קנעכט און געטרייסט האָסטו
זיי ; און דיין קנעכט האָט האָניק אַרויסגענומען פון דעם
בינשטאָק די היינטיקע נאַכט. לאָז עס דיין קנעכט דאָ
אויפן טיש פאַר דיר ברענגען און זאָל דאָס פאָלק זיך
פרייען מיט דיר. געטרייסט האָסטו אונז היינט און גע-
רעדט צו די הערצער פון דייע קנעכט, אַ, הייליקער נביא !
געטלעכער נביא !

- איך זע אין דעם קיין חטא נישט, - האָט דער אָפּ-
געענטפערט.

און די בעלי-בתים זענען מיט פרייד יעדערער צו זיין
הויז געלאָפן, און יעדערער האָט זיין וויין און האָניק, און
די פרוכטן פון זיין פייגנבוים און די פרוכטן פון זיין
טייטלבוים פאַרן נביא אויפן טיש געבראַכט.

און דאָס פּאָלק איז צוגעקומען וואָס אַמאָל מער,
וואָס אַמאָל מער און האָבן אים זיידענע מתנות געבראַכט;
ווער אַ גאָלדשטיק און ווער אַ זילבערשטיק, ווער אַ טייער
קלייד און ווער אַ שטיק פּורפור-שטאָף, ווער אַ קרוג
אײל, - און האָבן די מתנות צו זיינע פּיס געלייגט.

און דער עולם: מאַן און ווייב און קינד האָבן גע-
טרונקען פּון דעם וויין און געלעקט פּון דעם האָניג און
גענאָסן פּון די פייגן און פּאַרוכט פּון די טייטלעך - און
געפֿרייט זיך מיטן נביא, און ער - מיט זיי. און זיין
האַרץ איז פּריילעך געוואָרן, און געזען האָט ער דאָס
פּאָלק אַרום זיך, און ווי עס פֿרייט זיך מיט אים, האָט
ער די הענט אויפגעוויבן און האָט אַזוי געזאָגט:

- וואו איז נאָך דאָ אַ פּאָלק ווי ישראל, און וואו
איז נאָך דאָ אַזאַ שטאַם ווי יעקב! וואויל איז דיר, וואויל
איז דיר, קיין שלעכטס וועט דיר נישט געשען, נאָר שלום,
שלום וועט זיין צו דיין געצעלט.

- האָב איך אייך דען נישט באַלד געזאָגט, אַז שלום,
אַז נאָר שלום וועט זיין צו אייך און צו אייערע קינדער? -
שרייט דער שטאַט=נביא.

נאָר דאָס פּאָלק האָט איצט נישט געקוקט אויף אים.
געהערט פֿון נביא פּון יהודה דאָס וואָרט שלום, איז זיי אַ
שווערער שטיין פּון האַרץ אַראָפּ, און אַ גרויסע פּרייד
איז זיי באַפּאַלן, און זיי זענען צוגעפּאַלן צו אים און האָבן
אים ביי די פּיס אַרומגענומען, האָבן אים אין דער הויך
געהויבן און האָבן געטאַנצט פאַר פּרייד אַרום אים.

- טייערער נביא, הייליקער נביא! דו פּיסט אַ גוטער
נביא, אַ גוטער נביא, אונזער דאָד וועלן מיר דיר אַוועק-

געבן, אונזער ברויט און וואסער - זיי מיט אונז, בלייב
מיט אונז.

נאָר דער נביא האָט זיך אָפגעשטעלט :

- ניין, איך קאָן נישט. גאָט האָט מיר געזאָגט, - נאָר
וואָס גאָט האָט אים געזאָגט, האָט ער פאַרגעסן, -- איך וועל
נאָך צוריקקומען, איך וועל נאָך צוריקקומען.

און זיי האָבן אים אויף דעם בעסטן אייזל אַרױפגעזעצט
אַנגעלאָדן אלע מתנות, די גאָלדשטיקער און די זינדטיכער
מיט די פּורפּורטיכער, אלע קעשענעס אים אָנגעפילט, אלע עקן
אים פּאַלייגט, און איצט איז שוין דער נביא נישט ווי פּריער
ליידיק און לער, הונגעריק און דורשטיק, פּאַרלאָזט און איינ-
זאַם פון שטאַט אַרויס; - ניין, פּאַלאָדן און אָנגעשטאַפט,
זאַט און פּאַטרונקען, און דאָס פּאַלק האָט אים פּאַגלייט מיט
געזאַנג און טעניץ.

ביים טויער פון שטאַט האָט ער זיך מיט זיי געזענגט,
פּאַרשפּראַכן זיי, אז ער וועט צוריקקומען, און זיי זענען מיט
רויקע געמיטער און פּריילעכע הערצער אין שטאַט געגאַנגען,
און געזאַגט איינער צום צווייטן :

- אָט דאָס הייסט אַ נביא, דאָס איז אַ נביא פון יהודה.

- אַ גוטער נביא, אַ האַרציקער נביא.

- אַ גוט האַרץ, - האָט אַ דריטער אַ וואָרט אַרױנגע-

וואָרפן, און זענען זיך צעגאַנגען.

רייט זיך אונזער נביא איינער אליין אויפן וועג, אָנגע-

לאָדן מיט אלעם גוטעס, און טראַכט ביי זיך איז האַרצן :

- אַ גוט פּאַלק ישראל, אַן אויסדערוויילט פּאַלק, האָט

ליב גאָטס וואָרט, האַלט פּכבוד גאָטס נביא.

און דאָס אונטערטעניקע אייזעלע קלאַפט מיט די פיס-

לעך אן די שטיינדלעך, און די גאלדשטיקער און ,
שטיקער קלאפן פון ביידע זייטן זאָטל.

אין האַרץ ביים נביא ווערט עפעס נישט אינגאַנצן זיכער;
דאָס פאַריקע מאָל געגאַנגען, נישט געריטן אויף דעם וועג,
א הונגעריקער, א דורשטיקער, אַבער עפעס דאָך רויקער
געווען, מער צופרידן מיט זיך. דאָס זייניקע אָפגעטאָן, געזאָגט
גאָטס וואָרט, געוואָרפן אַן אימה אויפן מלך און פאָלק, און
גאַרנישט דערפאַר גענומען.

— וואָס האָב איך דאָ געטאָן, — וויל ער זיך אַליין פאַר-
ענטפערן, — געגעסן און געטרונקען, און גאָט האָט דאָך אַליין
געזאָגט דעם נביא, אז ער זאָל מיך צוריקברענגען און עסן
מיר געבן, און טרינקען מיר געבן.

— און א גוט פאָלק ישראל, אן אַרנטלעך פאָלק, האַלט
זיך אָן גאָטס וואָרט, וויל זיך האַלטן, נאָר האָפן אַ שלעכטן
קעניג. דעם ירבעם, גאָלדענע קעלבער האָט ער זיך געמאַכט.
און עס וועט קומען אַ צייט און יהודהס אַ קינד וועט
שעכטן דיינע פּהנים אויף דיינע מזבחות — און איך וויל
דאָך. . .

— שלום האָט מיר גאָט נישט געהייסן צו זאָגן, —
טראַכט ער, זי דערמאָנענדיק, אז ער האָט צוגעזאָגט שלום.
— שלום, ניין, אַ, ניין! האָט מיר גאָט נישט געהייסן
צו זאָגן, — רעדט ער צו זיך אַליין און גיט אַ שטעק די
האַנט אין דער רייזע-טאַרבע און שלעפט אַרויס אַ פאַר
גאָלדשטיקער.

— און גאָלדשטיקער האָט מיר גאָט נישט געהייסן
נעמען פאַר מיין נביאות, — זאָגט ער צו זיך, און איך
האַב יאָ גענומען.

– און זיידענע טיכער, און פורפורשטאָף האָט מיר גאָס
נישט געהייסן נעמען פאר מיינע נביאות, און איך האָב
יאָ גענומען.

און דערמאָנט זיך, ווי ער איז דאָ פריער געזעסן
הינטער דער אלה אַ הונגעריקער, אַ דאָרשטיקער, אַ מי-
דער און פאַרלאָזטער, און ווי גוט עס איז אים דאָ גע-
ווען: אָפגעטאָן גאָטס שליחות, געזאָגט דעם קעניג: דו
אזוינער און אזוינער – און אוועק. נישט דיין ברויט, נישט
דיין וואַסער.

און יעצט רייט ער דאָ אַ באַלאָדענער מיט גאָלד און
זילבער, און זיידנטוך און פורפורשטאָף, און מיט אַ פולן
מאָגן. . . און ער האָט געכאַפט די גאָלדשטיקער, און די
זילבערשטיקער, און די זיידנטיכער פון אונטערן זאָטל גע-
ריסן, – אויפן וועג פאַרשפרייט, און דעם פורפורשטאָף
פון זיך געוואָרפן, און געקוקט אויף זיך, און גאָטס וואָס
איז צו שאַנדע געוואָרן. . .

– נישט באַדאַרפט צוריקצוגיין, נישט געדאַרפט, רעדט
ער צו זיך אליין.

און ער באַטרויערט זיך אין זיין האַרצן און האָט חרטה
אויף זיינע מעשים, און גאָט האָט רחמנות אויף אים און
לאָזט אים אָפקומען די זינד אויף דער וועלט –

עס גייט אַרויס אַ לייב פון וואַלד און טויט אים, און
דעם אייזל לאָזט ער לעבן.

שטייט דער אייזל אין מיטן וועג, נעבן דעם טויטן
קערפער און ווייסט נישט, וואָס ער האָט צו טאָן.

גייט אַ מענטש פאַרביי און דערזעט דעם טויטן וביא,
קומט ער אין שטאָט אַריין און דערציילט עס.

כאפט זיך דער שטאָט-נביא אויף און שפּאַנט זיך דעם
רייטוואָגן און פּאַרט אויפן וועג אַרויס און ברענגט אים
אין שטאָט אַריין.

און ער האָט אים אַ שיינע לוייה געלאָזט מאַכן און זיין
קבר, וואָס ער האָט זיך שוין געהאַט אויסגעהאַקט, אים אָפּגעגעבן.
און דאָס גאַנצע פּאַלק איז נאָך דער מטה געגאַנגען,
און האָט אים אַ שבח נאָכגעזאָגט :

— אַ גוטער נביא געווען.

— אַ האַרציקער מענטש.

— אַ גוט האַרץ, — האָט אַ דריטער אַריינגעוואָרפן.

און דער שטאָט-נביא איז נאָך דער מטה נאָכגעגאַנגען
און האָט זיך די הענט געבראַכן און האָט הויך געוויינט אויפן
קויל :

„און גאָט האָט דיר געזאָגט, אַז דו זאָלסט נישט עסן
קיין ברויט און זאָלסט נישט טרינקען קיין וואַסער אויף דעם
אַרט, און דו האָסט גאָט נישט געפּאַלגט, און האָסט יאָ געגעסן
ברויט און האָסט יאָ געטרונקען וואַסער אויף דעם אַרט —
האָט דיר גאָט דערפאַר געשטראַפּט.“

און ביי דער גרוב מאַכט ער מיט טרערן אין די אויגן
צו זיינע קינדער אַזוי :

„ליבע קינדער, אַז איך וועל שטאַרבן, באַגראַבט מיך
נעבן אים, אַ ברודער איז ער מיר געווען, אַ געזעלן מיינער...“